

7/822

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

A n k a r a

Sayı : B.15.0.APK.0.23.300- 1184

konu : Yazılı Soru Önergesi

11 TEMMUZ 2003

11136

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığı'nın 26.06.2003 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.
00.02-2270 sayılı yazısı.

Konya Milletvekili Sayın Atilla KART'ın tarafıma tevcih ettiği, 7/822-2320 esas no'lu yazılı soru önergesi TBMM İç Tüzüğü'nün 99' uncu maddesi gereği, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :

EK 1- Önerge Cevabı
(3 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Bşk.

Bilgi :

Başbakanlık

**KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ATILLA KART'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI
(7/822-2320)**

Soru :

-Taraflımıza ulaşan bilgi ve belgelere göre; Akşehir Gölü'nün taşkın kodu 960.25 metredir. Bu kodun yüksek olduğu, fiili duruma uymadığı, göl boyunda tarım arazisi ve taşınmaz malları bulunan köylülerin bu durumdan mağdur olduğu; Bakanlığın tespit etmiş olduğu 960.25 metre koduna, su seviyesinin 1962-2000 yılları arasında ulaşmadığı anlaşılmaktadır. Bu arada son yıllarda yaşanan kuraklık sonucunda Akşehir Gölü'nün taşkın kodunun 959.60 metre, ziraat yapılabilme kodunun ise 958.94 metreye düştüğü yolunda tespitler yapılmıştır. **Keza;** yargıya intikal eden ve bilirkişi incelemesine konu olan bazı dava dosyalarında ise Akşehir Gölü kıyı kenar çizgisi kodunun 958.65 metre olduğu yolunda tespitler yapılmıştır. Nitekim; Konya İdare Mahkemesi de 2000/167 esas-2000/1729 sayılı kararıyla; mevcut kıyı kenar çizgisinin iptaline karar vermiştir. Bu kapsamda Hazine tarafından, vatandaş aleyhine Tuzlukçu Asliye Hukuk Mahkemesine açılan “ **tapu iptali ve terkin** “ davaları da red ile sonuçlanmıştır.

Buna göre;

-yukarıdaki açıklamalar, yasal gelişmeler ve fiili durum karşısında; vatandaşın mağduriyetini gidermek ve fiili duruma denkliği sağlamak anlamında, Bakanlığınız tarafından bu konuda yapılan çalışmaların safahatı ve son durumu nedir?

-Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü-18. Bölge Müdürlüğü tarafından düzenlendiği ifade edilen revize raporun içeriği nedir? Bu raporla ilgili gelişmeler nedir?

-Vatandaşın “ **meşru ve yasal** “ yollardan sahip olduğu tapulu taşınmazların; Medeni Kanunun “**şekli ve amir** “ hükümleri sebebiyle herhangi bir şekilde tapu kayıtlarının iptal edilmesi halinde; mağduriyetinin giderilmesi anlamında, idare aleyhine dava açılmasına gerek kalmadan, zararların tazmini yoluna gidilecek midir?

Cevap :

Akşehir Gölü su kotuyla ilgili olarak Konya Valiliği'nin 17.08.1999 gün ve B.054.VLK.4.420.700-02-2635 sayılı yazısı ekinde gönderilen Akşehir-Ortaköy Belediye Başkanlığı'nın dilekçesinde talep edilen Akşehir Gölü imar ve tarım yapılabilme kotuna

ilişkin Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün 29.12.1999 gün ve B ISIDSİ 0100200/123.1104/5309 sayılı yazısında, Akşehir Gölü'nün 1930'lu yıllarda kurumaya yüz tutmasına rağmen 1969 yılında tekrar taşkın yaratacak maksimum su seviyesine çıktığı, yağışın çok olduğu taşkın yaratacak yıllarda göl seviyesinin tekrar bu kotlara çıkabileceği, tahliye şansı olmayan Akşehir Gölü'nün taşkın kotu, su dengesi ve veriminin belirlenmesi amacıyla içeriği sorulan ve DSİ XVIII. Bölge Müdürlüğü'nce 1998 yılında hazırlanarak Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nce onaylanan Eber Akşehir Projesi Hidroloji Revize Raporu'nda; gözlenmiş hidrolojik verilerle yapılan taşkın hesapları sonucunda Akşehir Gölü imar taşkın kotunun 959,60 m., tarım yapılabilir taşkın kotunun ise 958,94 m olarak tespit edildiği belirtilmiştir. Yapılan çalışmalar sonucunda tespit edilen imar taşkın kotu 1000 yılda meydana gelme olasılığına, tarım yapılabilir taşkın kotu ise 100 yılda meydana gelme olasılığına göre hesaplanmıştır.

Bilindiği üzere Kıyı Kanunu ve Kıyı Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik hükümlerine göre Kıyı Kenar Çizgisi'nin Valilik Makamı tarafından kamu görevlilerinden oluşturulacak en az beş kişilik komisyon tarafından belirlenmesi öngörülmektedir. Kıyı Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelikte kanundan farklı olarak, kıyı çizgisi; " Deniz, tabii ve suni göl ve akarsulardan, taşkın durumları dışında, suyun kara parçasına değdiği noktaların birleşmesinden oluşan meteorolojik olaylara göre değişen doğal çizgi " olarak tariflenmiş ve bu çizginin tespiti " tabii ve suni göllerde Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nce belirlenen maksimum su kotu kıyı çizgisini belirler" şeklinde açıklanmıştır.

Bu nedenle, kıyı çizgisiyle ilgili olarak Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nce söz konusu kıyı çizgisi, taşkın olarak kabul edilen ekstrem durumlar dışındaki olağan dönemlerde, gölün ulaşabileceği maksimum su kotu seviyesi olarak kabul edilmektedir. Bu yaklaşım doğrultusunda ilgili Yönetmelik hükümleri uyarınca Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün yetkisinde olan kıyı çizgisi kotu Akşehir Gölü için 958,28 m olarak tespit edilmiştir.

Kıyı kenar çizgisi ile ilgili olarak, Konya Valiliği'ne daha önce, o günün şartlarındaki veriler baz alınmak suretiyle DSİ XVIII. (ISPARTA) Bölge Müdürlüğü'nce 1000 yıl frekanslı taşkın olayına göre maksimum su kotu olarak hesaplanıp imar taşkın kotu olarak kabul edilen ve kıyı kenar çizgisine emsal teşkil etmek üzere 960,25 m., 500 yıl frekanslı taşkın hacmi esas alınmak suretiyle 959,40 m. kotu bildirilmiştir. Bu kotun nasıl dikkate alınacağı

hususlu ilgili yönetmelik hükümlerine göre Valilikçe oluşturulacak komisyonun takdirinde olup, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nce bildirilen söz konusu kotuh adı geçen komisyon tarafından kıyı kenar çizgisi olarak aynen kabul edilmesi doğrultusunda bir zorunluluk bulunmadığı mütalaa edilmektedir.

Diğer taraftan önergede bahsedilen Konya İdare Mahkemesinin 2000/167E., 2000/1729K. Sayılı kararının bir örneği, Konya İdare Mahkemesinden temin edilmiş olup, kararın incelenmesinde; dava konusunun Celal Koğa ve Arkadaşları tarafından Konya Valiliğinin Akşehir Gölü kıyı kenar çizgisi tespitine ilişkin 29.09.1996 günlü işleminin iptaline dair olduğu, davanın Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Konya Valiliği'ne karşı açıldığı ve yargılama sonucunda kıyı kenar çizgisinin tespitine dair dava konusu işlemin iptaline karar verildiği görülmüştür. Ayrıca söz konusu kararın Danıştay tarafından yapılan temyiz incelemesi sonucunda 2001/4200 E., 2001/6467 K. Sayısıyla 26.12.2002 tarihinde Onandığı anlaşılmıştır.

Kıyı kenar çizgisinin tespiti hususunda yetkili merciler Konya Valiliği ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığı olup, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nce yukarıda belirtilen hususlar dışında bir işlem yapılmamıştır.